

รายงานการวิจัย
เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการทำงานของอาจารย์
ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
Factors Effecting the Financial Planning in Retirement of the
Instructors in Suan Dusit Rajabhat University

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนัญญา โปราณานนท์
ดร.วันวิฐุ ธรรมารักษ์

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
2559
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต

รายงานการวิจัย
เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการทำงานของอาจารย์
ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
Factors Effecting the Financial Planning in Retirement of the
Instructors in Suan Dusit Rajabhat University

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนัญญา โปราณานนท์
ดร.วันวิฐุ ธรรมารักษ์
(คณะวิทยาการจัดการ)

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
2559

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต
(งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ปีงบประมาณ 2557)

หัวข้อวิจัย	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการทำงานของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ผู้ดำเนินการวิจัย	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนัญญา โปราณานนท์ อาจารย์ ดร.วันวิฐุ สรณารักษ์
ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์อังคณา นุตยกุล
หน่วยงาน	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ปี พ.ศ.	2559

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการทำงานของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยในสายวิชาการที่มีหน้าที่สอนและวิจัยซึ่งอยู่ในกลุ่มบุคลากร 3 กลุ่มคือ ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัยและอาจารย์ประจำตามสัญญาจ้าง แต่ไม่รวมอาจารย์สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย จำนวน 231 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน ไคสแควร์ สถิติทดสอบที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการวางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการทำงานของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีด้วยกัน 6 ปัจจัย ได้แก่ อายุ อายุการทำงาน รายได้ รายจ่าย การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และความสัมพันธ์ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร โดยทุกปัจจัยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมนไม่เกิน .3 แสดงว่ามีระดับความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ยกเว้นการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมนอยู่ที่ .55 ย่อมแสดงให้เห็นว่าการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางกับการวางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการทำงาน และเมื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการเงิน ผู้ที่เคยรับรู้ข้อมูลข่าวสารจะไม่เห็นด้วยกับการวางแผนการเงินหลังเกษียณเมื่อใกล้เกษียณซึ่งแตกต่างกับผู้ที่ไม่เคยรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีความเห็นเพียงไม่แน่ใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Research Title	Factors Effecting the Financial Planning in Retirement of the Instructors in Suan Dusit Rajabhat University
Researcher	Assistant Professor Dr. Arnunya Porananond Lecturer Dr. Wanvitu Soranarak
Research Consultant	Associate Professor Angkana Nutayakul
Organization	Faculty of Management Science, Suan Dusit Rajabhat University
Year	2016

The objective of this research was to examine the factors that affected the financial planning in retirement of the instructors in Suan Dusit Rajabhat University. A group of the sample was the academic staff whose duties were teaching and doing the research. They were classified into 3 types which were government officials, university employees, and contract teachers. The sample had a total of 231 academic staff, graduate faculty were not included. The questionnaire was used as a tool to collect data. The statistical methods to analyze data were frequency, percentage, mean, standard deviation, Spearman's rank correlation coefficient, Chi-square, t-test, and analysis of variance: ANOVA. The results showed that there were 6 factors that had a statistically significant relationship with the financial planning in retirement of the instructors in Suan Dusit Rajabhat University at the significance level of .05. These six factors were age, year of working, income, expense, information perception, and perceived frequency. Each of them had Spearman's rank correlation coefficient less than .03 which showed that the degree of relationship was weak. Only the information perception has Spearman's rank correlation coefficient at .55 showing that the degree of relationship between information perception and the financial planning in retirement was moderate. As comparing the level of opinion about other subjects related to the financial planning, the results reported that the ones who used to perceive the information disagreed with the statement saying that the financial planning for retirement should be made when you were near retirement while the ones who never perceived any information were not certain about this statement at the significance level of .05.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการทำงานของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตนี้ ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตประจำปีการศึกษา 2557 วัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการทำงานของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ทั้งนี้ผู้วิจัยคาดหวังว่า ข้อมูลจากงานวิจัยนี้จะสามารถใช้เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมหลังเกษียณอายุการทำงานของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ผู้วิจัยขอขอบคุณสถาบันวิจัยและพัฒนาและมหาวิทยาลัยสวนดุสิตที่ส่งเสริมและให้ทุนสนับสนุนการวิจัยของอาจารย์ และขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์อังคณา นุตยกุล ที่กรุณาช่วยเหลือให้ความรู้ และชี้แนะแนวทางให้แก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาในการวิจัยทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงสมบูรณ์

คณะผู้วิจัย

2559

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตงานวิจัย	4
คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดเกี่ยวกับการเกษียณอายุ	6
แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ	10
แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	12
แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ	15
ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
กรอบแนวคิดในการวิจัย	23
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	24
ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	24
การเก็บรวบรวมข้อมูล	25
เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	25
การวิเคราะห์ข้อมูล	27

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	28
ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านประชากรกับ การวางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการทำงาน	29
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมกับ การวางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการทำงาน	36
ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านจิตวิทยากับ การวางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการทำงาน	42
ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของอาจารย์ต่อเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ การวางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการทำงาน	55
 บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	 70
สรุปผลการวิจัย	71
อภิปรายผลการ	74
ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้	79
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	79
 บรรณานุกรม	 80
บรรณานุกรมภาษาไทย	80
บรรณานุกรมภาษาต่างประเทศ	82
 ภาคผนวก	 84
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	85
 ประวัติผู้วิจัย	 90

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
1.1	สรุปจำนวนบุคลากรสายวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	3
3.1	ขนาดของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	25
4.1	อัตราการตอบกลับแบบสอบถาม	28
4.2	จำนวนและร้อยละการวางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการทำงานของกลุ่มตัวอย่าง	29
4.3	ความสัมพันธ์ของคณะกับการวางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการทำงาน	29
4.4	จำนวนและร้อยละปัจจัยด้านประชากรของกลุ่มตัวอย่าง	30
4.5	ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านประชากรกับการวางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการทำงาน	31
4.6	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการทำงานของบุคคลที่มีการวางแผนการเงินแล้ว	32
4.7	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นเฉลี่ยต่อการวางแผนการเงินของบุคคลที่มีการวางแผนการเงินแล้วแยกตามแต่ละกลุ่มอายุ	33
4.8	การวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นเฉลี่ยต่อการวางแผนการเงินของบุคคลที่มีการวางแผนการเงินแล้วแยกตามแต่ละกลุ่มอายุ	34
4.9	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นเฉลี่ยต่อการวางแผนการเงินของบุคคลที่มีการวางแผนการเงินแล้วแยกตามแต่ละกลุ่มอายุการทำงาน	35
4.10	การวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นเฉลี่ยต่อการวางแผนการเงินของบุคคลที่มีการวางแผนการเงินแล้วแยกตามแต่ละกลุ่มอายุการทำงาน	36
4.11	จำนวนและร้อยละปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่าง	37
4.12	ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมกับการวางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการทำงาน	37
4.13	การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการทำงานของบุคคลที่มีการวางแผนการเงินแล้วระหว่างระดับการศึกษา	38
4.14	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นเฉลี่ยต่อการวางแผนการเงินของบุคคลที่มีการวางแผนการเงินแล้วแยกตามแต่ละกลุ่มรายได้	39
4.15	การวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นเฉลี่ยต่อการวางแผนการเงินของบุคคลที่มีการวางแผนการเงินแล้วแยกตามแต่ละกลุ่มรายได้	40
4.16	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นเฉลี่ยต่อการวางแผนการเงินของบุคคลที่มีการวางแผนการเงินแล้วแยกตามแต่ละกลุ่มรายจ่าย	41
4.17	จำนวนและร้อยละและการรับรู้ข่าวสารของกลุ่มตัวอย่าง	42
4.18	ความสัมพันธ์ของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารกับการวางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการทำงาน	43
4.19	การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการทำงานของบุคคลที่มีการวางแผนการเงินแล้วระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	44

	หน้า
4.20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นเฉลี่ยต่อการวางแผนการเงินของคุณที่มี ที่มีการวางแผนการเงินแล้วแยกตามแหล่งของข้อมูลข่าวสาร	46
4.21 การวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นเฉลี่ยต่อการวางแผนการเงินของคุณ ที่มีการวางแผนการเงินแล้วแยกตามแหล่งของข้อมูลข่าวสาร	47
4.22 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นเฉลี่ยต่อการวางแผนการเงินของคุณ ที่มีการวางแผนการเงินแล้วแยกตามความถี่ในการรับข่าวสาร	48
4.23 การวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นเฉลี่ยต่อการวางแผนการเงินของคุณที่มีกร วางแผนการเงินแล้วแยกตามความถี่ในการรับข่าวสาร	49
4.24 จำนวนและร้อยละทัศนคติต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุการทำงานของ กลุ่มตัวอย่าง	50
4.25 ความสัมพันธ์ของทัศนคติกับการวางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการทำงาน	51
4.26 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการ ทำงานของคุณที่มีกรวางแผนการเงินแล้วระหว่างทัศนคติข้อที่ 2	52
4.27 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการ ทำงานของคุณที่มีกรวางแผนการเงินแล้วระหว่างทัศนคติข้อที่ 3	53
4.28 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการ ทำงานของคุณที่มีกรวางแผนการเงินแล้วระหว่างทัศนคติที่ 4	54
4.29 ระดับความคิดเห็นของเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการเงินหลังเกษียณ อายุการทำงานของกลุ่มตัวอย่าง	56
4.30 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการเงินหลัง เกษียณอายุการทำงานของกลุ่มตัวอย่างระหว่างระดับการวางแผนการเงิน	57
4.31 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นเฉลี่ยต่อเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกั การวางแผนการเงินแยกตามคณะ	58
4.32 การวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นเฉลี่ยต่อเรื่องการเริ่มวางแผนการเงินหลัง เกษียณอายุการทำงานเมื่อใกล้เกษียณอายุแยกตามคณะ	59
4.33 การวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นเฉลี่ยต่อเรื่องการทำงานหนักเป็นอุปสรรคต่อ การวางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการทำงานแยกตามคณะ	60
4.34 การวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นเฉลี่ยต่อเรื่องการมีภาระเลี้ยงดูผู้อื่นเป็น อุปสรรคต่อการวางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการทำงานแยกตามคณะ	61
4.35 การวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นเฉลี่ยต่อเรื่องการมีหนี้สินเป็นอุปสรรคต่อการ วางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการทำงานแยกตามคณะ	62
4.36 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นเฉลี่ยต่อเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกั การวางแผนการเงินแยกตามอายุ	63
4.37 การวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นเฉลี่ยต่อเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกัการวางแผน การเงินแยกตามอายุ	63

	หน้า
4.38 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นเฉลี่ยต่อเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการเงินแยกตามสถานภาพสมรส	64
4.39 การวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นเฉลี่ยต่อเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการเงินแยกตามสถานภาพสมรส	65
4.40 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นเฉลี่ยต่อเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการเงินแยกตามรายได้	66
4.41 การวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นเฉลี่ยต่อเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการเงินแยกตามรายได้	66
4.42 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นเฉลี่ยต่อเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการเงินแยกตามรายจ่าย	67
4.43 การวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นเฉลี่ยต่อเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการเงินแยกตามรายจ่าย	67
4.44 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการทำงานของกลุ่มตัวอย่างระหว่างระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	70

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	23